

GARANCIA

A KKV- és az agrárhitelezés kiemelt szerepe

Az Erste Bank Hungary Zrt. Magyarország egyik legnagyobb hitelintézete. A hazai KKV-szektor és az agrárágazat finanszírozásában is meghatározó pozíciót tölt be. A banki stratégia jelentősen növekvő szerepvállalást irányoz elő a szóban forgó területeken. Hogyan ítéli meg a Bank a KKV-k és az élelmiszer-gazdaság hitelezését? Milyen lépéseket tervez a Bank e vállalkozói kör kiszolgálására? Mi lehet a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Szabados Richárddal, az Erste Bank Hungary Zrt. vállalati üzletágvezetőjével.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a Bank?

Az Erste Bank Hungary ma is az egyik vezető bank a hazai bankpiacon, most a vállalatfinanszírozási pozícióinkat szeretnénk megerősíteni az előttünk álló években. Az Erste Csoportban meglévő kedvező kölcsönhatások segítik ennek a stratégiának a megvalósítását, tekintettel arra, hogy gyakorlati megvalósítás szakaszába lépett az a kelet-közép-európai térséget érintő banki kezdeményezés, amelynek az a célja, hogy azokban az országokban (így például Szlovákiában, Csehországban, illetve Magyarországon is), ahol a bankcsoport jelen van, 2020-ra a vállalati (és különösen a kis- és középvállalati) szegmensben a három legjelentősebb bank között szerepeljen az Erste.

„Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásának kulcsfontosságú szerepe van az életképes, de olykor nem hitelképes (agrár- és vidéki) vállalkozások banki hitelforráshoz jutásában.”
Szabados Richárd

Mi lehet a szerepe a KKV-szektorban a banki elközelítések megvalósításában?

A fenti cél kivitelezéséhez a magyarországi hitelvolumen jelentős emelésére van szükség. A vállalati

hitelpiacon kiemelt szerepet szánunk a mikro-, kis- és középvállalkozások finanszírozásának, amelyek az uniós források és a hitelek segítségével komoly fejlődést érhetnek el az előttünk álló években, és bővülő hiteligénnyel fordulhatnak a bankok felé. A KKV-szektor kínálta üzleti lehetőségek kihasználásában komoly potenciált látunk az agrárfinanszírozásban, az exportőrök és azok beszállítói hitelezésében. A 2016-os év első felében a stagnáló, csak lassan bővülő hitelezési piacon mi 10 százalékkal tudtuk növelni KKV hiteleink összegét, az év végig pedig több mint 20 százalékos emelkedést szeretnénk elérni.

A Bank tulajdonosi struktúrájában bekövetkezett közelmúltbeli változás milyen feladatokkal jár?

A magyar kormány és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) képviselői 2016. június 20-án írták alá az Erste Bank Hungary 15-15 százalékos részesedésének megvásárlásáról szóló szerződést. A 2015-ben megkötött szándéknyilatkozat részeként az Erste azt vállalta, hogy 550 millió eurós (kb. 170 milliárd forint) hitelprogramot indít a következő 3 évre. Ennek egyik pilléréként a közszolgálati, köztisztviselői szférában dolgozóknak olyan speciális, kedvezményes banki termékeket kínálunk, amelyek mind a Banknak, mind a közszférában dolgozóknak kedvezőek, ilyenek lehetnek például a folyószám-

la-vezetés, a folyószámlahitel és a jelzáloghitelek. A hitelkeret másik részéből energiahatékonysági – például a közvilágítást, a fűtést megújító, az energiatakarékoságot segítő – fejlesztéseket finanszíroz a hitelintézet. A hitelprogram harmadik eleme az agrárszférához kapcsolódik. A Bank három év alatt 60 milliárd forintos új hitelhelyezést célzott meg az élelmiszer-gazdaságban. A tervezett hitelkihelyezésből a mezőgazdasági, élelmiszeripari kis- és középvállalkozások, illetve mikrovállalkozások, kistermelők is részesülhetnek.

Az agrárhitelezési politikának melyek a főbb jellemzői?

Az agrárszektor (a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és a kapcsolódó beszállító, illetve vevő vállalkozások) hitelezése már eddig is az egyik legfontosabb területe volt az Erste finanszírozási tevékenységnek. A vállalati üzletág kihelyezéseinek közel 40 százaléka kapcsolódik a szóban forgó területekhez. A Bank stratégiájában a jövőben is nagy hangsúly helyeződik az agrárium finanszírozására. A mezőgazdaságban, kiemelkedően a növénytermesztésben, de egyre gyakrabban az állattenyésztésben is ígéretes üzleti lehetőségekkel rendelkező, zömmel pontosan fizető, megbízható ügyfelekkel lehet találkozni. A széleskörű nemzeti és uniós támogatási rendszer is hozzájárul ahhoz, hogy az agráriumban sokat javult a pénzügyi kiszámíthatóság. Az élelmiszeripart azonban nagyobb kockázatúnak ítéljük meg: nem egy vállalkozás tőkehiánnyal küszködik, eladósodott és versenyképességi problémákkal küszködik.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen sajátos banki megoldásokkal segítik?

Megkülönböztetett figyelemmel fordulunk a mezőgazdaság felé, ezt bizonyítja, hogy a Bank létrehozta Agrár Kompetencia Központját. A központ az általános szakmai tudásbázis szerepét tölti be, a meglévő szakismeretek szintetizálásával segíti elő az Erste agrárstratégiájának megvalósulását. Legfontosabb feladata az ügyféligények feltárása, ügyféltárgyalások lebonyolítása, a finanszírozási elképzelések agrárszakmai támogatása – ennek érdekében a központ szorosan együttműködik a Bank uniós finanszírozású, pályázati lehetőségekkel foglalkozó EU Irodájával is. Tevékenységébe tartozik a banki kollegák folyamatos képzése, annak érdekében, hogy eredményesebben végezzék az agrárszektor kiszolgálását. A központ a banki üzleti stratégiát megalapozó gazdasági és szakágazati elemzéseket készíti, az ügyfelek részére tanácsadást végez és folyamatos kapcsolattartással (például ügyféltalálkozók szervezésével) részt vesz új finanszírozási igények felkutatásában.

A közvetlen ügyfélkapcsolatoknak mekkora szerepet tulajdonítanak?

Abból indulunk ki, hogy a banki kapcsolattartó személyes felkészültsége, kapcsolatrendszere

és aktivitása alapozza meg a bank és az ügyfél együttműködésének eredményességét. A stabil (ügyfél-bankos) személyes kapcsolatoknak megkülönböztetett szerepe van a KKV-hitelezésben. Ez a megközelítés a banki KKV- és agrárstratégiával is összhangban van. A Bank azt tervezi, hogy hálózatunkban minden megyeszékhelyen legyen agrárszakértő, akinek van az agráriummal kapcsolatos végzettsége, és több éves gyakorlata az agrárium, a mezőgazdasági cégek finanszírozásában. A Bank e célból állította fel úgynevezett AgriNetwork hálózatát. Ez lényegében egy „gyorsreagálású”, mobil agrárfinanszírozói szakemberhálózat, ami elsősorban a jelentős mezőgazdasági termékelőállító térségekben tevékenykedik. A KKV-knál már jól bevált modellt követve személyesen segítik az agrárcégek pénzügyeinek zökkenőmentes intézését.

Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásának kulcsfontosságú szerepe van az életképes, de olykor nem hitelképes (agrár- és vidéki) vállalkozások banki hitelforráshoz jutásában. A megfelelő fedezettel nem rendelkező vállalkozások helyzetbe hozását segíti az alapítványi kezességnyújtás. Általában egyedi kezességvállalást veszünk igénybe, amelynek a hitelfelvevőket támogató szerepe is van, lévén a garancia díjazása nagyon kedvező. Az alapítványi kezesség finanszírozáshoz segíti tehát az ígéretes vállalkozásokat, így növelve a Bank ügyfeleinek körét, hozzájárulva a banki üzleti lehetőségek bővítéséhez.

Hogyan alakulhat a következő években a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

Ahogy jelenleg is megfigyelhető, az elkövetkező években is az uniós pályázati támogatásokkal megvalósuló fejlesztések finanszírozása lesz a mikro-, kis- és középvállalati banki üzletág (például hitelezés, lízing) egyik meghatározó területe. Ugyanakkor a gazdasági növekedés is fokozatosan növeli a várható hitelkeresletet. Mindez az agrár és nem agrár hitelezési területre egyaránt érvényes. Az ügyfélkör kiszolgálására kedvező feltételű saját termékeket dolgozunk ki. Egyszerűsíteni kívánjuk a banki eljárás adminisztrációs igényét. Így például bevezettük az úgynevezett lejárat nélküli forgóeszköz hitelt. Ez azt jelenti, hogy ha a hitelt felvevő cég késedelem nélkül fizeti a forgóeszköz-hitel részleteit, a Bank minden plusz adminisztráció nélkül megújítja számára a forgóeszköz-kölcsönt. Az ügyfelek megítélése esetében nemcsak a pénzügyi mutatókat vizsgáljuk, hanem a menedzsment, a beszállítói és vevői partnerkapcsolatok jellemzőit is. A bank finanszírozási megoldásainak az ügyfél számára közérthetőnek, kiszámíthatónak kell lennie, amelyekhez a Bank vagy az ügyfél igénye esetén az alapítványi kezesség is hozzákapcsolódik.

Újabb kertészeti pályázat megnyitása várható

A jó minőségű kertészeti termékek iránt fokozódik a kereslet, aminek a kielégítéséhez jelentős fejlesztésekre van szükség az ágazatban. E célok megvalósítására, a Vidékfejlesztési Program forrásaira támaszkodva, rövidesen támogatást vehetnek majd igénybe a kertészkedéssel foglalkozó gazdálkodók. Megjelent ugyanis a kertészeti gépbeszerzést támogató, a „Kertészet korszerűsítése - Kertészeti gépbeszerzés támogatása” című felhívás tervezete. A pályázati oldalon (www.palyazat.gov.hu) olvasható dokumentumot 2016. szeptember 18-ig véleményezhették a piaci szereplők és szakmai szervezetek. A mintegy 18 milliárd forintos keretösszegű pályázatot várhatóan még az idén meghirdetik. A felhívás tervezete szerint a gazdálkodók 2016. december második felétől nyújthatják majd be a támogatási kérelmeiket. A pályázati felhívás célja új, innovatív technológiák és termesztési módok alkalmazásának segítségével növelni a kertészetek versenyképességét és hozzáadott érték termelését.

A rendelkezésre álló fenti támogatási keretből mintegy 16,4 milliárd forintot a mezőgazdasági üzemek gazdasági teljesítményének növelését, szerkezetátalakítását és modernizációját ösztönző fejlesztésekre lehet fordítani. A fennmaradó, kb. 1,6 milliárd forint a kertészeti vállalkozások generációs megújulását célozza. A gazdálkodók kertészeti tevékenységhez szükséges munkagépek, önjáró betakarítók, egyéb eszközök és gépek, valamint kisebb teljesítményű traktorok beszerzéséhez kérhetnek támogatást. Az előzetes számítások szerint a teljes keret hozzávetőlegesen 1500 beruházás támogatására lesz elég.

Támogatás a sertéstenyésztés fejlesztésére

A nemzeti sertéságazati stratégiai intézkedések keretében vissza nem térítendő, mezőgazdasági csekély összegű támogatást igényelhetek a törzskönyvezett sertéstenyésztetek állattartói. A 2016. évre rendelkezésre álló támogatási forrás 30 millió forint. A törzstenyésztetek fejlesztését szolgáló 78/2013. (IX.10.) VM rendelet alapján az érintett gazdálkodók a tenyésztés és szaporítóanyag biztosításához; a teljesítményvizsgálat és törzskönyvezés végzéséhez szükséges eszközök, a törzsköny-

Egyéni pályázók esetében a támogatás maximális összege tízmillió forint, míg a legalább öt gazdálkodóból álló kollektív beruházás esetében húszmillió forint nyerhető el. A közép-magyarországi régióban működő gazdaságok tekintetében a beruházás teljes elszámolható költségének legfeljebb negyven százalékát teheti ki a támogatás, míg az ország más részeiben ez az arány elérheti az ötven százalékot. A fiatal gazdák és a kollektív beruházások esetében a támogatási intenzitás további tíz-tíz százalékkal növelhető.

A hazai kisvállalkozások, így az agrárvállalkozások számára is nehézséget jelent, hogy nem rendelkeznek megfelelő tőkével, illetve pályázatok esetében a szükséges önrésszel.

A Vidékfejlesztési Program pályázati kiírásai esetében is, a támogatott fejlesztési projekt megvalósításához általában hitelt vesznek fel a vállalkozók, amelynek igénybevételét az AgrárVállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezességével tudja segíteni. A pályázatok megvalósításához az elnyert támogatási összegben felül többnyire támogatás-előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé, amelyekhez egyaránt kapcsolódhat az alapítvány készíttető kezességvállalása. A Vidékfejlesztési Program projektjeinek a pályázati és banki támogatásra kiterjedő, azok teljes körű finanszírozása érdekében konzultációs lehetőséget és egyedi kedvezményeket biztosít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. **Érdeklődni lehet a 06 1 215 2444-es telefonszámon, a 06 80 203 760-as zöldszámon, vagy a konzultacio@avhqa.hu e-mail címen.**

Tej és hús a régi malomból

Köztudott a mezőgazdasági vállalkozások tevékenységének sokrétűsége, az alapanyag termeléstől kezdve, a feldolgozáson át a kereskedelemben való részvételig. A vertikum kiépítése – különösen kis- és középvállalkozások esetén – nem egyszerű dolog. Vannak azonban olyan vállalkozások, amelyek a teljes termelést átfogják, és minden nehézség ellenére sikeresek. Ilyen a Sárrétudvariban tevékenykedő SERVET 2000 Kft. is.

A legtöbb sikeres vállalkozás mögött generációk tudása, szakma-szeretete áll, amellel öröklődött a vállalkozás bátorsága is. Nagykárolyból érkezett a Hajdú-Bihar megyei Nagy-Sárrétre dr. Lendvai Csaba, a SERVET-2000 Kft. ügyvezetője. A vállalkozás indításáról a következőket mondta.

– Partiumból jöttem 1988-ban. Az édesapám Székelyhídon született, apai ágon hentesek és mészárosok voltak a felmenőim: nagyapám belesmester volt a nagykárolyi vágóhídon, apám pékmester lett, testvérei hentesek és mészárosok Nagykárolyban. A feleségem egy Székelyudvarhely melletti kis településről, Bágy faluból származik, a szülei a mai napig is tartanak állatot, gazdálkodnak. Ő tanár, én pedig állatorvosként kezdtem dolgozni a sárrétudvari Bocskai TSz-ben. Komoly állattartással bírt a szövetkezet: öt állattartó telepe volt, ahol üzemi állatorvos, és egyben a sertéstelep vezetője voltam. A faluban is jelentős állattartás folyt, 10-12 ezer hizósertést értékesítettek évente, amellel négy-öt száz hizott marhát, és négy-öt ezer hizóbárányt adtak le a tenyésztők. A rendszerváltást követően viszont változott a helyzet, számottevően szűkült az állatorvosi praxis, ahogy egyre kevesebb állat maradt az udvarokban. Ekkor alakítottuk meg a feleségemmel a SERVET 2000 sertéstenyésztéssel foglalkozó Kft.-t az egyik telepen, mivel ezen a területen már rendelkeztem szaktudással és bíztunk abban, hogy Magyarországon van jövője a nagyüzemi állattartásnak. Összesen 250-300 kocát tartottunk, és évente 4500-5200 hizót adtunk át. Néhány év után viszont problémák merültek fel: a sertés ára lement, megdrágult a kukorica, és tetézte a bajt, hogy az ötezer libás tojóállományunk által termelt tenyésztojások árát

nem kaptuk meg. Összeomlott a gazdaság és fel kellett számolni a sertéstenyésztést.

Az esetek többségében ilyenkor szokták feladni a vállalkozást az emberek. Nem úgy dr. Lendvai Csaba. Újrakezdte, vagy inkább folytatta, hiszen maradt az állattenyésztésnél. A következőket mondta erről az időszakról.

– Az újrakezdéshez fókuszot kellett váltani, így szarvasmarhát kezdtem vásárolni. Mindezt főleg hitelből, ami nagyrészt a rokonoktól kapott kölcsönöket jelentette. Általában magyartarka fajtát vásároltam, de ha éppen megláttam egy vemhes tehenet, amit vágóhídra szántak, a racionális cselekedet helyett érzelmi alapon döntve megvásároltam. Természetesen én is számolom a ráfordítást, az árbevételt, a nyereséget, de azért látni kell, hogy a mezőgazdasági vállalkozás, különösen, ha állattenyésztésről van szó, egy életforma, egyfajta életszemlélet is. Az év minden napján törődni kell az állatokkal, hiszen érző lényekkel van dolgunk. Mára sikerült egy egységes, összesen 350 egyedből álló magyartarka állományt kialakítani, amiből 180 tehenet fejünk, de szeretnénk 250-300 fejőstehénre felfejleszteni a létszámot. Ez a fajta ketős haszonnal bír számunkra, ugyanis bár kevesebb tejet ad, mint az egyhasznú tejtermelő fajták, de a tej beltartalmilag értékeesebb, és a húsa keresettebb a piacokon. Az világossá vált előttünk, hogy pusztán tejet előállítani nem üzlet, sőt teljes kiszolgáltatottságot jelent, hiszen a tej árát – mint sok példa mutatja – manipulálják, bizonytalanságba tartva a gazdákat. Nem mehettünk bele ebbe a helyzetbe. Tudván, hogy a haszon egyrészt a feldolgozónál, másrészt a kereskedelemben képződik, egyértelmű volt a következtetés: nekünk kell feldolgozni, s forgalomba hozni a készterméket. Megvásároltuk a falu régen bezárt malomépületét, és abban alakítottuk ki a feldolgozó üzemet. Először csak a szűk családnak, majd a baráti körnek készítettünk tejtermékeket, emellett mangalica termékek feldolgozásával is kísérleteztünk. Így alakult ki egy receptúra-sor, amely ötvözi a székelyföldi és a nagykárolyi sváb ízeiket a helyi hagyományos ízléssel.

Hol tart most a termelés és az értékesítés? – kérdeztük az ügyvezetőt.

– A „tejmalomban” 2,8 százalékos zsírtartalmú műanyag palackos tej, tejfel, vaj, túró, sajt ízesített joghurt stb. készül. A tej mintegy hatvan százalékát dol-

gozzuk fel, a többi házi nyerstejként értékesítjük a Sárrét 11 különböző településén, két kisteherautóval járva a falvakat. Emellett több mint negyven, zömében kisboltba szállítunk, és csak ritkán adunk el tejet feldolgozó vállalatnak. A húsfeldolgozóba kizárólag saját istállóból, illetve a falu kistermelőitől kerülhet vágóállat. A sertést és a marhát vágóhídon vágatjuk, csak a hús jut el az üzemünkbe. Hetente tíz-tizenkettő sertést és 1-2 szarvasmarhát dolgozunk fel. Elsősorban szalámit, vastag kolbászt készítünk, de szerepelnek a választékban hagyományos marha párizsi, debreceni, valamint érlelt marhahús különlegességek is. Kísérletezünk különféle prémium termékekkel is. Bár e termékek kereslete vidéken nem biztosított, de én hiszek benne, hogy ha valamiből a legjobbat készítem, akkor a minőséget megvásárolják. Sok vállalkozó azért nem mer belevágni a feldolgozásba, mert azt hiszi, hogy nem tud versenyezni a már piacon lévő árukkal. Én azt mondom, hogy bármilyen a piac, mindenkinél jobb terméket kell előállítani, akkor azt megveszik. Ez a kis- és középvállalkozások nagy lehetősége.

Egy nehéz helyzetből talpra állt, majd erős fejlesztésbe kezdett. Mindehhez az elszántságon kívül tőke is kellett. Hogyan alakította ki a szükséges pénzügyi háttérét? – kérdeztük dr. Lendvai Csabától.

– Hitel nélkül nem megy. Mi a kezdetektől jó kapcsolatban voltunk a K&H Bankkal, mert megértették a mezőgazdasági vállalkozás sajátosságait, és ennek megfelelően támogattak bennünket. Akkor is, amikor padlóra került a sertéstenyésztés, és akkor is, amikor újrakezdtünk, és részt vettünk a pályázatokon. Így alapoztuk meg a telephelyvásárlást, a tej- és húsfeldolgozást, de így építettünk silótárolót is. A saját erő biztosításában mindig mögöttünk állt a K&H Bank és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány. A történetünkben is látszik, hogy nem mindig rendelkezünk kellő fedezettel, ezt pótolta az AVHGA garanciája. Ezzel a háttérrel sikerült megvalósítanunk azokat a nagy projekteket, amelyek eredményeként idáig eljutottunk.

A gazdálkodást nehezítő körülményekről, a napi gondokról szólva a következőket mondta dr. Lendvai Csaba.

– Mint vidéken általában, nálunk is egyszerre van jelen a munkanélküliség és a munkaerőhiány. Nem tudja a vidék megtartani a jó vezetőket, a jó szakmunkásokat. Keressük a jó szakembereket, de nehéz vezetőt találni a szarvasmarha telepre, a növénytermesztés élére, és ugyanebbe az akadályba ütközünk a hentes, tejipari munkás esetében. A képzett ember igyekszik elkerülni faluról, akkor is, ha versenyképes béreket ajánlunk. Másik nehézség a föld nagysága. Jelenleg 380 hektár szántót művelünk, viszont legelő területünk nincs. Lassan a földterület határolja be a növekedést, ezért próbáltunk vásárolni, s állami területre is pályázni. A vásárlás nem járható út, mert annyira elszabadultak a földárak, hogy takarmánytermő területként hasznosítva, az állattenyésztésbe forgatva évtizedekig sem hozza be az árát.

A jövőt illetően a fejlesztési elképzeléseiről kérdeztük a vállalkozót.

– Az állomány növelése mellett a fejés technológiai korszerűsítése az egyik célunk. Sajnos, nem tudtunk erre a célra pályázatot beadni, mert a nem mezőgazdasági tevékenység, konkrétan a feldolgozás és az értékesítés aránya meghaladja az ötven százalékot a gazdaságunkban. Bár ismerőseim javasolták, hogy külön vállalkozással ez megoldható, de én nem tartom helyesnek kerülő utakat keresni, a céget pályázati feltételek szerint alakítani. Bízunk abban, hogy a pályázatot elbíráló szakemberek megnézik, azt hogy az őstermelőknél, a mikro- és kisvállalkozásoknál miből származik az ipari és kereskedelmi bevétel. A feldolgozás területén egyrészt a kapacitást igyekszünk bővíteni, másrészt a prémium termékek felé mozdulni, ezzel újabb fogyasztói köröket megnyerni. Az élelmiszeripari tevékenység fejlesztését célzó pályázat keretében nagyobb sajtterlelőt, automata palackozót szándékozunk beállítani, új termékeket is bevezetünk a piacra.

„A saját erő biztosításában mindig mögöttünk állt a K&H Bank és készfizető kezességével az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.”
dr. Lendvai Csaba

A zöldítés hatásai

2015-től kezdve az uniós Közös Agrárpolitika arra törekszik, hogy a közvetlen támogatási forrásokat a kedvezményezett mezőgazdasági termelők ne automatikusan kapják meg, hanem legalább részben pluszkövetelményeket is teljesítsenek. Ilyen a zöldítés (a környezetvédelmi szempontok érvényesítése), amely előírja, hogy a gazdaságok (kivéve a kisgazdálkodók) birtokaikon legalább hányfajta növényt termeljenek (diverzifikáció, vetésváltás), tartsák meg gyepterületeiket, illetve ökológiai területeket jelöljenek ki. A közvetlen uniós támogatási kifizetések 30 százaléka a zöldítési célokat szolgálja. A zöldítés általános támogatás, évenként kerül meghatározásra. Az ökológiai tanúsítvánnyal rendelkező, vagy arra átalás alatt levő területek automatikusan jogosultak a zöldítési támogatásra. Ha egy gazdaságnak van nem ökológiai termelés alatt álló területe is, akkor az előírt zöldítési szabályokat be kell tartania. A zöldítés lényegében az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokat takar. Ilyen gyakorlatokat minden gazdálkodónak végeznie kell, aki területalapú támogatásban részesül.

Az Európai Bizottság a közelmúltban elemzést készített a zöldítési intézkedés első tapasztalatairól. A dokumentum megállapítja, hogy az Európai Unió mezőgazdasági területeinek jelentős részét érinti a zöldítési intézkedés. Így az uniós szántóföldterület 75 százalékán történt a zöldítés részét képező vetésváltást, diverzifikációt célzó lépés: 62 százalékban a háromnövényes, 13 százalékban a kétnövényes megoldást alkalmazták. Ugyanakkor a mezőgazdasági terület valamivel több, mint 70 százalékán alkalmaztak valamilyen zöldítési intézkedéshez kapcsolható mezőgazdasági gyakorlatot. A szántóföld 9 százalékát pedig ökológiai fókuszterületnek (EFA) jelölték ki. Az elemzés viszont arra is rámutat, hogy a gazdálkodók gyakran nem azokat a zöldítési megoldásokat alkalmazzák, amelyek a környezet szempontjából a legpraktikusabbak lennének. Inkább ugaroltatnak, nitrogént megkötő növényeket vetnek, vagy másodvetéssel teljesítik az előírásokat. Emiatt arra hívja fel a figyelmet, hogy a közeljövőben szükség lehet a zöldítési rendszer kisebb mértékű módosítására.

A szőlőültetvények szerkezetátalakításának támogatása

Ebben az évben ismét lehet pályázni a szőlőültetvények szerkezetátalakítását és -átállítását segítő támogatásra. Az ezt tartalmazó rendelet 2016. szeptember 1-jétől hatályos. A pályázat 2016. évi keretösszege mintegy 1,35 milliárd forint. A támogatási kérelmet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által rendszeresített és közzétett nyomtatvány kitöltésével – az úgynevezett egyéni terv elkészítésével – lehet a Hivatalhoz eljuttatni a 2016. november 2. és 2016. november 30. közötti időszakban.

A 2015. évi támogatási keretösszeg kimerülése miatt elutasított korábbi és új egyéni tervek benyújtására is van lehetőség. Amennyiben egy pályázó kérelmét 2015-ben a keretösszeg kimerülése miatt érdemi vizsgálat nélkül utasították el és annak bírósági felülvizsgálata nincs folyamatban, támogatási kérelem fenntartó nyilatkozat benyújtására kerülhetett sor. A fenntartó nyilatkozat megtételével a 2015-ben elutasított pályázatot úgy kell tekinteni, mintha ismét benyújtották volna. Erre az érintett termelőknek 2016. szeptember 22-ig volt lehetősége. A fenntartó nyilatkozattal együtt a korábbi egyéni terv módosítása is lehetséges volt.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja, mikrovállalkozás indítása

A Vidékfejlesztési Program keretében pályázható a „**Mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja, mikrovállalkozás indítása**” című kiírás. A konstrukció két célterületet jelöl ki:

- 1) a vidéki térségekben a már működő, legalább egy teljes lezárt üzleti évvel rendelkező mezőgazdasági mikrovállalkozások nem mezőgazdasági tevékenység indításával történő gazdasági több lábbon állásának biztosítása;
- 2) a vidéki térségekben helyi szükségleteket kiszolgáló szolgáltató mikrovállalkozások indításának előmozdítása.

A rendelkezésre álló támogatási keret összesen 13,85 milliárd forint, amelyből 5,54 milliárd forint fordítható az első, 8,31 milliárd forint pedig a második célterület projektjeinek támogatására.

Az első célterület esetében az a mezőgazdasági termelő igényelhet támogatást, amely együttesen megfelel a következő feltételeknek: mikrovállalkozásnak minősül; a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évben elért éves árbevételének legalább 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységből származik; székhelye/életvitelszerű tartózkodási helye a pályázati kiírás mellékleteiben felsorolt településen van; a fejlesztendő tevékenység nem szerepel a bejegyzett tevékenységei között.

A második célterület esetében az a magánszemély nyerhet el támogatást, akinek életvitelszerű tartózkodási helye a pályázati kiírás mellékleteiben szereplő településen található; betöltötte a 18. életévét; első ízben indít vállalkozást.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás egyösszegű átalány formájában, két részletben kerül folyósításra. Az elnyerhető támogatás: 40 000 eurónak megfelelő forintösszeg 5 évre. Az első kifizetési kérelem benyújtás alkalmával a teljes támogatás 75 százaléka kerül átutalásra. A fennmaradó 25 százalékpontos támogatási összeg a projekt előrehaladásának függvényében, legkorábban az első igényléstől számított 36 hónap elteltével, de legkésőbb 48 hónapon belül igényelhető. A pályázók 2016. október 24. és 2018. október 23. között adhatják be támogatási kérelmeiket. Elsőként a 2016. november 24. határnapig benyújtott projektek kerülnek együttesen elbírálásra.

A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése

A Vidékfejlesztési Programban pályázható „**A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése**” című pályázati kiírás. A felhívás célja a takarékos öntözési technológiák elterjesztése. Továbbá a klímaváltozásnak ellenálló termelési módszerek és fenntartható területhasználat biztosítása, illetve a rendelkezésre álló víztestek mennyiségi szempontból jó állapotba hozása és/vagy jó állapotuk megőrzése.

- A rendelkezésre álló közel 50 milliárd forintos összegből az alábbi tevékenységek támogathatók:
- öntözőberendezések vízellátását biztosító vízvisszatartás létesítmények építése,
- természetes vízszűrőmezők kialakítása,
- meglévő öntözőberendezések vízfelhasználási hatékonyságának javítása,
- meliorált mezőgazdasági utak kialakítása,
- új öntözőberendezések beszerzése,
- öntözőberendezések energiafelhasználási hatékonyságának javítása.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege a mezőgazdasági termelők egyéni projektje esetén maximum 500 millió, kollektív projektje esetén pedig maximum egymilliárd forint lehet. A támogatás legmagasabb mértéke a közép-magyarországi régióban megvalósuló fejlesztésnél az összes elszámolható költség 40, más régiókban 50 százaléka lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők számára 10 százalékponttal megemelt támogatási hányad jár. A kollektív módon végrehajtott projektek is 10 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. A támogatási kérelmek benyújtására 2016. augusztus 1. napjától 2018. augusztus 1. napjáig van lehetőség. Elsőként a 2016. november 7-ig benyújtásra került projektek kerülnek együttes elbírálásra.

A Vidékfejlesztési Program közeljövőben várható pályázati kiírásai

- Kertészeti géptámogatás
- Kis gazdasági szereplők között létrehozott együttműködések, beleértve a turisztikai együttműködések
- Az agrár-innovációs operatív csoportok innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása
- A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
- Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért

Az uniós támogatással megvalósuló beruházások finanszírozása

A magyar mezőgazdaság fejlesztéseiben évek óta kulcsszerepet töltenek be a támogatási források. A finanszírozást végző kereskedelmi bankok tapasztalatai szerint az agrárvállalkozások nagy hányada számít a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Program (VP) támogatási forrásaira. A beruházási kedv az ország valamennyi régiójában jelentős. Sokan a kapacitás bővítése miatt terveznek fejlesztést, de a hatékonyság javítása, a stabil piaci jelenlét megalapozása is a fő célok között található.

A Vidékfejlesztési Program további, már megjelent és még pályázható aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével
- Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- Állattartó telepek korszerűsítése
- Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése
- Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése
- Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Egyedi szennyvízkezelés
- Nem termelő beruházások támogatása

A Vidékfejlesztési Program támogatási keretének több mint kétharmada - csaknem 900 milliárd forint - már meghirdetésre került. A pályázati kiírások népszerűségét jól mutatja, hogy nem egy esetben kiugróan magas volt a jelentkezők száma. Például a szarvasmarha-, baromfi-, valamint a sertéstartó telepek korszerűsítését célzó pályázatoknál - amelyeknél külön-külön mintegy 20-20 milliárd forintos támogatás áll rendelkezésre és 2018 májusáig lehetett volna benyújtani a támogatási kérelmeket - már 2016 júliusáig a támogatási források háromszorosára rúgó „túljelentkezés” alakult ki. Ezért ezeket a konstrukciókat keretkimerülés miatt fel kellett függeszteni. De más pályázati területek esetében is jelentős gazdálkodói aktivitás figyelhető meg. A benyújtott támogatási kérelmek feldolgozása folyamatosan zajlik. A tapasztalatok szerint a benyújtott támogatási kérelmek túlnyomó többségénél szükség van hiánypótlásra, amely természetesen meghosszabbítja a bírálati folyamatot. A támogatási források maradék egyharmadát tartalmazó további, még több mint harminc pályázati felhívás előkészítése jelenleg is folyik. Már 2016 őszétől újabb támogatási konstrukciók meghirdetésére számíthatnak a gazdák. Így rövidesen várható például a fiatal gazdákat segítő, az új AKG, kertészeti gépek beszerzését támogató kiírás közzététele.

Az agrárberuházások finanszírozása a gazdálkodók saját pénzügyi forrásaira, a pályázatban elnyert támogatásra (amely az elszámolható költségek 40-60 százaléka lehet), illetve a banki hitelekre támaszkodhat. A hazai bankok jellemzően nagy figyelmet fordítanak mezőgazdasági ügyfeleikre, az agráriumot perspektivikus ágazatnak ítélik, már csak azért is, mert - más ágazatokkal összehasonlítva - a mezőgazdaság finanszírozásának kockázatai mérsékeltebbek. Széleskörű és folyamatosan megújuló szolgáltatásokkal, hiteltermékekkel szolgálják ki ügyfeleiket. Az agrár-vállalkozók gyakran ütköznek abba a helyzetbe, hogy bár jó üzleti tervvel rendelkeznek, a támogatást is elnyerték, de elegendő tőke, fedezet híján a bankoknál mégis problematikus a hitelképességük megítélése. Ebben nyújt megoldást az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány hitel-finanszírozást megkönnyítő készfizető kezességvállalása. Így a vállalkozások kevesebb fedezettel, vagy akár tárgyi fedezet nélkül juthatnak hitelintézeti finanszírozáshoz, vagyis a kezesség kedvezőbb hitelfeltételekhez, nagyobb hitelösszeghez, alacsonyabb kamathoz és hosszabb futamidőhöz is hozzásegítheti őket.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Lakatos Viktor